



Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta perjantai 13.11.2020 klo 11.00 / HE 204/2020 vp / Asiantuntijapyyntö

Varsinais-Suomen TE-toimisto suhtautuu myönteisesti hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun väliaikaisesta muuttamisesta, mikä mahdollistaisi tutkintoon johtavien korkeakouluopintojen tarjoamisen työvoimakoulutuksena. Toivomme kuitenkin huomiota kiinnitettävän seuraaviin asioihin.

Työvoimakoulutuksen järjestäminen:

5 luku 2 §, kohdat 1, 2 ja 3

1) Korkeakouluopinnot kesken jääneiden opintojen loppuun saattamiseksi:

- Emme näe juurikaan tarkoituksenmukaisena luoda rinnakkaista järjestelmää työttömyysetuudella tuettavien opintojen rinnalle. Varsinais-Suomen TE-toimistossa on jo pyritty tekemään omaehtoisen ratkaisut työvoimapoliittisin perustein JTYPL:n soveltamisohjeen mukaisesti. Mikäli hakijalta on puuttunut ammatillinen tutkinto kokonaan, on voitu tukea myös vähemmän työllistävien alojen koulutuksia.
- Syyt, joiden vuoksi tutkinto on aikoinaan jäänyt kesken, voivat edelleen olla olemassa, joten keskeneräisten korkeakouluopintojen loppuun saattaminen ei ole ollut ongelmatonta omaehtoisten opintojen tuellakaan. Haasteena tulee mahdollisesti olemaan opintojen tutoroinnin toteuttaminen siten, että opinnot etenevät 5 op/kk. Jos esim. gradu on jäänyt kesken, onko realistista sen loppuun saattaminen alle 4 kk:ssa? Omaehtoisen opiskelun kohdalla on käynyt ilmi, että ei useinkaan ole. Nykyisin on myös mahdollista suorittaa tutkinto valmiiksi lyhytkestoisina opintoina, jos sen kriteerit täyttyvät.
- Tutkinnon perusteet ovat usein muuttuneet, joten paluu opintoihin ei ole opiskelijalle ongelmatonta. Riittävästi resursoidut tukipalvelut ovat todella olennainen osa koulutuksen onnistumista. Ryhmämuotoisena toteutettava koulutus eri tiedekunnista olevilla opiskelijoilla vaatii riittävät tutorvalmiudet.
- Opintojen etenemisen seuranta on työvoimakoulutuksena toteutettavissa korkeakouluopinnoissa hankalaa kuten myös poissaolojen seuranta. Korkeakouluissa ei tunnu olevan luontevaa seurata opiskelijaa samoissa määrin kuin ammatillisissa oppilaitoksissa.

Esityksestä heränneitä kysymyksiä:

- Onko jokaisen alueen ELY:n päätettävissä mille aloille koulutus kohdennetaan? Miten rajausta tehdään, kun koulutusta suunnitellaan? Onko tarkoituksena mahdollistaa tutkinnon suoritus työttömyysetuudella alle 25- vuotiaalle ja korvata opintotuki tällä rinnasteisella järjestelmällä?
- Onko tarkoituksena käynnistää uudelleen aiemmin ryhmämuotoisina toteutetut ”yliopistotutkinnot valmiiksi” -konsepti ja kohdentaa koulutukset työvoimapulaa poteviin aloihin?
- Mitä tapahtuu, kun työvoimakoulutus päättyy ja opinnot ovat edelleen kesken? Pitääkö opinto-oikeudesta luopua saadakseen työttömyysetuutta? Mahdollistetaanko opintojen jatkaminen edelleen omaehtoisen opiskelun tuella? Tätä emme koe tarkoituksenmukaiseksi.

2) Opistoasteen tutkinto ja ulkomailla suoritettu tutkinto:

- Opisto- tai ulkomaisen tutkinnon muuntaminen korkeakoulututkinnoksi on ideana hyvä, mikäli koulutus pystytään annetussa ajassa toteuttamaan.
- Ongelmaksi opistoasteen kohdalla saattaa muodostua ryhmien täytyminen eli onko soveltuvia hakijoita riittävä määrä. Voiko riskinä olla se, että opintoja tiivistetään kouluttajan taholta siten, että ne on teoriassa mahdollista suorittaa kahdessa vuodessa mutta käytännössä opiskelija ei suoriudu opinnoista annetussa ajassa.
- Ulkomailla suoritettujen opintojen muuntamisessa on huomioitava myös mahdolliset haasteet kielitaidossa, mitkä hidastavat etenemistä.

3) Korkeakoulututkinnon suorittaneille uusi korkeakoulututkinto

- On ideana hyvä, mutta kaksi vuotta ei välttämättä riitä
- Mitä tapahtuu, kun työvoimakoulutus päättyy ja opinnot ovat edelleen kesken? Samat haasteet kuin kohdassa 1.

Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston puolesta
Mari Kanerva, asiantuntija, koulutus- ja uraohjaus